

Ciprus

„Nicosia óvárosának fiatalító kúrája”

Athina Papadopoulou, építész-városvédő (Nicosia Master Plan)

A Nicosia városfalain belüli Omeriye negyed tökéletesen felkészült egy városi rehabilitációs projekt megvalósítására. A város egyik leggazdagabb régi negyedében számos lenyűgöző műemlék és a

hagyományos ciprusi építészetre jellemző épület található. Sajnos Nicosia 1974-es hirtelen megosztása során Omeriye elhagyott és pusztuló területté vált.

Ezért rehabilitációs tervet dolgoztak ki, amelynek célja a műemléki épületek restaurálása és újjáélesztése, és így a városszerkezet rekonstruálása. Ezzel egyidejűleg a beruházás demonstratív értékkel is bír, arra ösztönöz, hogy tovább folytassák ezt a megkezdett utat.

Magától értetődően pályáztak az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Projektszolgáltatási Hivatala (UNOPS) által 2001-ben közösen indított „Partnerskapcsolat a jövőért” elnevezésű programra. E program egyik fontos része Nicosia óvárosának rehabilitálása a „Nicosia Master Plan” keretében és szellemében, amely a nicosiai önkormányzat, a Városrendezési és Lakásügyi Minisztérium és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja (PNUD) által közösen kidolgozott, és a város két közössége – a görög és a török – által megvalósított városrendezési terv.

Omeriye restaurálása érdekében háromlépcsős beavatkozást hajtottak végre:

- az első fázis során (2002 novemberétől 2003 májusáig) helyreállították a csatornahálózatot, az úthálózatot és a járdákat;
- a második beavatkozás során (2003 februárjától 2003 októberéig) felújították a régi (XVI. századi oszmán török) omeriyei fürdőt és annak környezetét;
- a harmadik szakasz végére (2003 februárjától 2003 júliusáig) felújították az omeriyei mecset, az augusztinusok által a XIV. században épített régi kolostor kertjét és északi homlokzatát.

Ezen 1,24 millió eurós összköltségű és 1,16 millió eurós európai uniós támogatású befektetésnek köszönhetően Omeriye városnegyed visszanyerte szépségét és fiatalságát. Emlékeztetőül: a Ciprusnak szánt európai előcsatlakozási támogatás egyharmada (a 2000 óta évente folyósított 12 millió euróból 4 millió) úgynevezett „két közösségi”.

Kapcsolat:

Athina Papadopoulou
Nicosia Master Plan
Tel.: +357 22797542
Fax: +357 22304144
E-mail: masterplan3@nicosia.org.cy
Internet: <http://www.nicosia.org.cy>
<http://www.undp-unops-pff.org>

CIPRUS

Terület: 9 250 km²
Népség: 715 000 lakos
GDP/fő index (2002):
76 (EU15 = 100)

A Strukturális Alapok stratégiája (2004–2006):

Cipruson a DOCUP 2. célkitűzés (28 millió euró) célja a vidék tartós fejlesztése, valamint a nehéz helyzetben lévő városi területek fejlesztése. A DOCUP 3. célkitűzés (22 millió euró) célja a munkaerőpiac dinamikusabbá tétele, valamint az oktatás és a folyamatos képzés előnyben részesítése. Ciprus többek között részesül a halászat támogatását célzó 3,4 millió eurós támogatásból is.

Észtország

„Csúcsprojekt”

Eero Pärigmae, Észtország Gazdasági és Hírközlési Minisztériuma Külföldi Finanszírozási Osztályának vezetője

Amikor felkértek rá, hogy beszéljek az Európai Unió társfinanszírozásában megvalósult egyik észtországi projektről, átnéztem az országban végrehajtott összes PHARE-projektet. Választhattam volna egy nagyon

újító vagy sok munkahelyet teremtő projektet is. Ehelyett egy viszonylag szerény idegenforgalmi vállalkozás mellett döntöttem. Az Észtország déli határához kö-zeli haanjai szabadidő- és sportközpont számomra nagyon jól példázza a regionális fejlesztést, a célkitűzés és a megvalósítása szempontjából egyaránt.

A projekt kezdete 1999-re nyúlik vissza, amikor a Gazdasági Minisztérium sorba vette a 2000. évi PHARE ESC¹ program keretében megvalósítandó projektötleket. Võru megye és a haanjai önkormányzat közösen javasolta egy pihenőközpont létrehozását Észtország – sőt a balti országok – legmagasabb dombjának, a 318 méter magas Suur Munamägi (Anyadomb) lábánál.

Domborzata miatt a haanjai régiót már régóta látogatják: télen a sífutók, nyáron a mountain bike-osok, de nem volt infrastruktúra a látogatók számára. Így egyfelől létre kellett hozni egy többfunkciós központot (öltözőkkel, kávézóval, sílécjavító szervizzel stb.), másfelől a pályákat a Nemzetközi Sísövetség szabványainak megfelelő szintre kellett fejleszteni, hogy magas színvonalú versenyeket lehessen rendezni. Ehhez át kellett alakítani, és ki kellett bővíteni a meglévő pályákat, valamint egy különleges hóekét és más karbantartási berendezéseket kellett vásárolni. A pályák kivilágítása is nagyon fontos volt, mivel nálunk télen csak 6-7 óráig van világos. Végül és főleg a központnak marketingtervre volt szüksége, hogy népszerűsíteni lehessen Észtországban és szomszédainknál.

ÉSZTORSZÁG

Terület: 45 226 km²
Népesség: 1 356 000 lakos
GDP/fő index (2002):
 40 (EU15 = 100)

A Strukturális Alapok stratégiája (2004–2006):

A strukturális instrumentumok (371 millió euró) négy prioritást tűztek ki célul Észtországban: az emberi erőforrások és a vállalkozások versenyképességének fejlesztése, a mezőgazdaság, a halászat és a vidékfejlesztés támogatása, az infrastruktúrák fejlesztése és a vidékfejlesztés.

A megvalósítási fázis volt a legnehezebb. A környezetvédelmi hatástanulmány és az infrastruktúra kidolgozása jelentős erőfeszítést és időt vett igénybe. Ezt követően, a műszaki és építészeti műleírás meghatározása után úgy tűnt, hogy a projekt számára előirányzott erőforrások nem teljesen elegendők. De ahogy mondtani szokták, ahol a szándék, ott a segítség: az önkormányzat nem habozott kiegészítő forrásokat is bevonni, és az észt állam is ezt tette. E tekintetben a teljes megvalósítás megmutatta, mennyire fontos, sőt alapvető, ha a helyi és a központi hatóságok jól együtt tudnak működni.

Ennek eredményeként felépült egy nagyon szép többfunkciós központ, amely jól illeszkedik a környezetébe, télen a síelőket, nyáron a kerékpárosokat, gyalogos és egyéb túrázókat szolgálja ki, akik azért jönnek ide, hogy gyönyörködjenek az Észtország legmagasabb pontja által nyújtott kilátásban. Az épületben akár 60 fős szemináriumokat is lehet tartani. A síelők 1, 3, 5 vagy 10 km-es pályák közül választhatnak. Egy 3,2 km-es szakasz nagyon jól ki van világítva, és lehetővé teszi, hogy akár este 9 óráig síelni lehessen. A projekt költségvetése 636 ezer euró volt. Ebből az Európai Unió biztosított 395 ezret, az észt kormány 117 ezret és a haanjai önkormányzat 124 ezret.

A haanjai szabadidő- és sportközpont 2003. decemberi felavatása óta Mati Alaver, az észt sífutó csapat edzője, aki már több észt síelőt is eljuttatott az olimpiai játékok és a világbajnokságok dobogójára, a következő szavakkal foglalta össze a projekt sikerét: „Azzal, hogy a régióban szabadidő- és sportközpontot hoztak létre, a hatóságok betöltötték sportkedvelők iránti kötelességüket”. Azt hiszem, hogy ez nagyon megtisztelő a projektcsapat számára, akik három éven keresztül nem sajnálták a fáradságot és tudásukat, hogy megfelelően vezessék le ezt a beruházást.

Egy, európai pénzeszközök bevonásával is járó gazdasági és szociális kohéziós program első megvalósítása nehéz feladat volt a kis haanjai önkormányzat számára. Ez a siker viszont megnyitotta az utat egy újabb PHARE ESC projekt jóváhagyása előtt, amelynek végrehajtása 2004-től kezdődik. Ennek célja az Észtország legmagasabb pontján 1939-ben emelt és utóljára 1969-ben felújított torony teljes felújítása.

¹ ESC: Economic and Social Cohesion (Gazdasági és Szociális Kohézió).

Málta

„A környezetvédelem Málta 2004 és 2006 közötti egységes programozási dokumentumának nyertese”

Marlene Bonnici, A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap Máltai Irányító Hatóságának vezetője

Egy km²-re jutó 1 200 lakosával Málta a világ egyik legsűrűbben lakott és az Európai Unió messze legnagyobb népsűrűségű országa. Emellett a szigetország három olyan szigetből áll, amelyek

környezete nagyon törékeny. Málta virágzó idegenforgalommal is rendelkezik, a szigetországot évente több mint 1 millió turista keresi fel. Többek között a magas fokon urbanizált terület és a 90-es években az országban lezajlott gazdasági fejlődés miatt nagy nyomás nehezedik a szigetek környezetére.

Az elmúlt években jelentősen növekedtek a kormányzat környezetvédelmi ráfordításai. Sőt mi több, a közösségi vívmányoknak való megfelelési kötelezettség megerősítette a vonatkozó nem kormányzati szervezetekkel való partnerkapcsolatot, és hatással volt új jogszabályok létrejöttére és végrehajtására is, bár még mindig sok munka van hátra, különösen a környezetvédelmi infrastruktúra terén.

A csatlakozáshoz közeledve Máltának hatalmas mennyiségű jogszabályt kellett átvennie úgy, hogy az infrastruktúra tekintetében nem kapott támogatást az Európai Uniótól. Málta nem volt jogosult ISPA-támogatásra, de a 2003. évi előcsatlakozási program lehetőséget adott egy kisebb infrastrukturális projekt társfinanszírozására. Málta a környezetvédelmet választotta, és jelenleg folyamatban van egy vízkezelési projekt megvalósítása Gozo szigetén. Az ISPA-támogatástól eltérően Málta 50%-ban nemzeti pénzeszközökből finanszírozta ezt a projektet. Málta ilyen módon kötelezte el magát a környezetvédelem iránt.

Amikor Málta megszövegezte a Strukturális Alapok programozási dokumentumát, a máltai kormány tudatosan döntött úgy, hogy a környezetvédelem területe jogosult leginkább azokra a pénzeszközökre, amelyeket Málta a csatlakozás után kapni fog. Ez természetesen más, Málta fejlődése szempontjából szintén létfontosságú ágazatok és prioritások hátrányára történt. A kormány annak érdekében tette ezt a hatalmas erőfeszítést, hogy biztosítsa a szigetek és azok ökoszisztémáinak megőrzését. Ráadásul ez nem szűklátókörű döntés volt, hanem olyan, amely biztosítja az ország jövőjébe és jövőbeni nemzedékeibe való befektetést. A döntést minden partner elfogadta, bár egyes szervezetek vonakodtak, mert más prioritások megerősítését szerették volna látni.

Az egységes programozási dokumentum alapján Málta projektek megvalósítását tervezi többek között a hulladékgazdálkodásban, az ivóvízellátásban, a vízkezelésben, a levegőtisztaság javításában és a természetvédelemben. Felvilágosító kampányt is terveznek a projektek támogatása és kézzelfogható kontextusba helyezése érdekében. A Kohéziós Alap keretében más környezetvédelmi (főleg a szilárd hulladékkal kapcsolatos) projektekkel is kiegészítik őket. (Málta e támogatási alap kapcsán is azt a döntést hozta, hogy – a kötelező 50%-ot jóval meghaladva – a finanszírozás több mint 60%-át a környezetvédelemre fordítja a közlekedési infrastruktúrával szemben, amely szintén szükséges, és rövid távon sokkal láthatóbb hatása lenne.

E tekintetben reméljük, hogy hosszú távú hatással leszünk az állampolgárok (a jövőbelieket is ideértve), valamint az évente hozzánk látogató több százezer turista életminőségére.

MÁLTA

Terület: 316 km²
Néesség: 397 000 lakos
GDP/fő index (2002):
 69 (EU15 = 100)

A Strukturális Alapok stratégiája (2004–2006):

Málta (63,2 millió euró) stratégiai befektetéseket hajt végre, és megerősíti a kézműipari és idegenforgalmi vállalkozások versenyképességét, előnyben részesíti a beilleszkedést és a képzést, és tevékenységeket folytat a környezetvédelem, valamint a vidék és a halászat fejlesztése területén. Gozo szigete különleges céltámogatást élvez.

BULGÁRIA

Dunai kulturális útvonal

Összköltség (térképek): 290 886 EUR
EU-támogatás: 122 977 EUR

„Ezen INTERREG III B projekt mögötti elgondolás – amelyben részt vesz a folyam mentén elhelyezkedő összes ország, de főleg Bulgária –, a Duna-medence kulturális sokféleségének a regionális fejlesztés érdekében történő kihasználását szolgálja. Az egyik akció a dunai régió 1:500 000 léptékű térképének elkészítéséhez szükséges pénzalapot létrehozását célozza. E térképen megismerve láthatók a kulturális nevezetességek, és azt a Duna mentén elhelyezkedő ipari örökségek katalógusa egészíti ki.”

Eugen Scherer, projektigazgató
 post.k1@noel.gv.at

MAGYARORSZÁG

Ipari Parki Partnerkapcsolati Program (IPPP)

Összköltség: 40 534 EUR
EU-támogatás: 21 687 EUR

„Az INTERREG II C CADSES (Közép-Európai, Adriai, Dunai és Délkelet-Európai Térség) program keretében finanszírozott Ipari Parki Partnerkapcsolati Program (IPPP) célkitűzése az említett régiókban működő ipari parkok és zónák közötti együttműködési hálózat megvalósítása az információ és a know-how cseréjének megkönnyítése érdekében. Az IPPP cselekvései elsősorban az ipari parkok hálózatának létrehozására, valamint a nemzetközi képzés, tanulmányutak, műhelyek és szemináriumok megszervezésére irányulnak. A projekt lehetővé tette a magyar, olasz és román partnerek közötti hálózatok létrehozását és az információcserét.”

Márton György, fejlesztési igazgatóhelyettes, Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség
 martongy@ddrft.hu

CSEH KÖZTÁRSASÁG

Határon átnyúló kerékpáros hálózat

Összköltség (tájékoztató): 15 993 EUR
EU-támogatás: 6 862 EUR

„Az Euregio Egrensis 500 km hosszú, a sportot, az idegenforgalmat, a kultúrát és a felfedezést egyesítő kerékpárút-hálózat létrehozását tette lehetővé a cseh-bajor-szász-thüringiai négyes határ menti zónában. Ez a PHARE CBC* projekt az útvonal létrehozására és jelzésekkel való ellátására, valamint az egyes szakaszokat és az útvonal nevezetességeit leíró útikönyv összeállítására terjedt ki. Különösen értékes két téma kidolgozása, amelyek összekötik a partnerrégiók múltját és jelenét: a bányászati tevékenység és a gyógyfürdők. Az úthálózat számos gyógyfürdőt érint, és ilyen értelemben hozzájárul a gyógyfürdők INTERREG által kezdeményezett népszerűsítéséhez.”

Lubomír Kovár, igazgató, Euregio Egrensis
 euregenis@iol.cz

*CBC: Cross Border Cooperation (határon átnyúló együttműködés).

SZLOVÁKIA

Vállalkozási inkubátorház Iglóban (Spišská Nova Ves)

Támogatható összköltség: 543 532 EUR
EU-támogatás: 325 000 EUR

„A 2002 decembere és 2003 októbere között Iglóban (Spišská Nova Ves) felépített vállalkozási inkubátorházat hivatalosan 2004. február 19-én avatták fel. Célja a Spiš régió vállalkozási környezetének javítása egy nagy teljesítményű infrastruktúra kialakítása révén, mely a vállalkozások számára szolgáltatások széles skáláját biztosítja. Az inkubátorház berendezéseket és műszaki segítségnyújtást biztosít az induló és a már meglévő vállalkozások számára. Az Iglói Európai Vállalkozási és Innovációs Központ kedvező feltételekkel egészíti ki az inkubátorházban lévő vállalkozásoknak nyújtott szolgáltatásokat. Ezek mintegy 1100 m² alapterületet foglalnak el az infrastruktúrán belül.”

Katarina Krotakova, igazgató, BIC Spišská Nova Ves
 bicsnv@spisnet.sk

Európai Bizottság, Regionális Politikai Főigazgatóság
01. egység – „Tájékoztatás és kommunikáció”
Thierry Daman
41, avenue de Tervuren, B-1040 Bruxelles
Fax: +32 2 296 60 03
E-mail: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_en.htm

Tájékoztatás az Európai Unió regionális támogatásairól
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8219

© Európai Községek, 2004
A sokszorosítás engedélyezett a forrás említésével.

Kiadóhivatal
Publications.eu.int

Inforegio weboldal

Az Inforegio weboldala átfogó képet nyújt az európai regionális politikáról. A legfrissebb információk a „Newsroom” oldalon találhatóak:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_en.htm